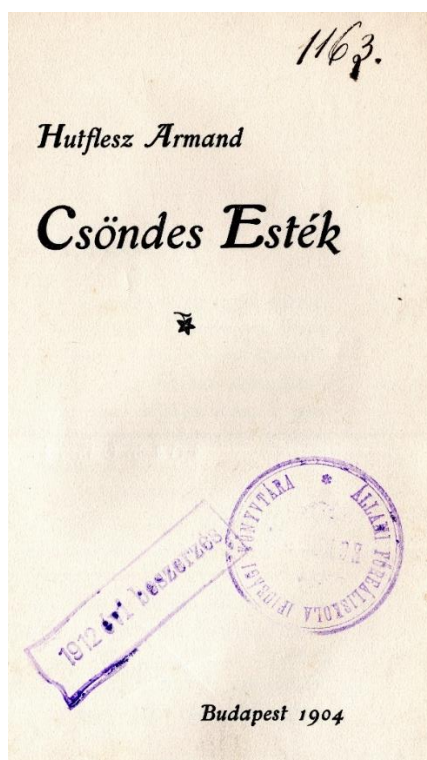


Csöndes esték



Hutflesz Armand: Csöndes Esték, Budapest : Stephaneum nyomda r. t., 134 [1] p. ; 19cm.

„S megeredt ajkunkon a szó, halkán, lágyan, hogy meg ne zavarjuk a hallgató csendet.” (19. o.)

Hutflesz Armand, pénzügyminisztériumi számvizsgáló, lakik Budapest II. kerület Attila-u. 7.

[Budapesti Czim- és Lakásjegyzék, 1910 \(22. évfolyam\)](#) | [Könyvtár](#) | [Hungaricana](#) (2024. febr. 8.).

Munkahelye: Magyar Királyi Pénzügyminisztérium, Pénzügyminiszteri Számvevőség, IV.

Jövedéki csoport, Határvám osztály. https://www.catastrum.hu/tishti/1901_web.pdf (2024. február

18.). Iskolái: A Kolozsvári Unitárius Kollégium Gimnáziumában 1885-ben másodikos volt, s az

évkönyv tanúsága szerint 1873-ban született Kolozsváron római katolikusként.

https://library.hungaricana.hu/hu/view/Kolozsvar_17053_unitarius_17059_1885/?pg=28&layout=s (2024. február 18.)

Ennyit sikerült kiderítenem szerzőnkről. Nem sok és nem is bizonyos, hogy Őt sikerült megtalálnom. Vagyis Őt biztosan megtaláltam, hiszen elolvastam ezt a szerény külsejű, méretű – és őszintén megvallva – tartalmú és stílusú könyvecskét. S így valóban bepillantottam egy ember érzelmeibe, gondolataiba, erkölcsi felfogásába. A név lényegtelen, nem is fontos. Majd én kitalálok egy sorsot és attitűdöt hozzá: Állami hivatalnok, monoton munkával, de jó fizetéssel és társadalmi megbecsüléssel. A Budai-hegyek villaszerű épületében lakik és az asztalfióknak ír, csöpögős, érzelmes és romantikus novellákat: a csöndes esték stílusában. Mindezt még a „boldog

békeidőkben”, a nagy világégés előtti csodás, nyugodt viktoriánus korban, amikor még a becsület becsület volt. Vagy nem?

Becsület! Ne beszélj arról. Pár év alatt megtollasodol, ki kéri tőled a becsületet? Legyen eszed! (132. o.)

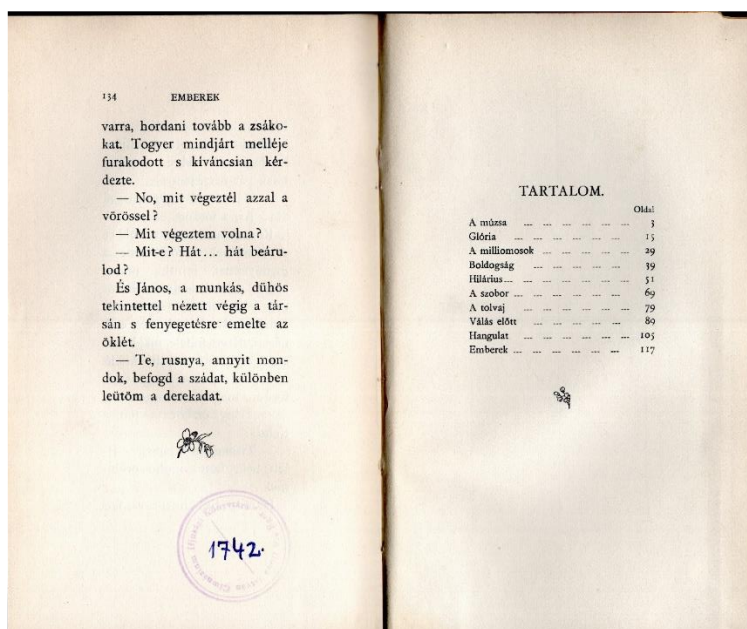
És persze még mindenki hitt Istenben! Vagy nem?

„A hitnek atomja sem volt lelkében semmiféle isteni malaszt meg nem hatotta.” (87. o.)

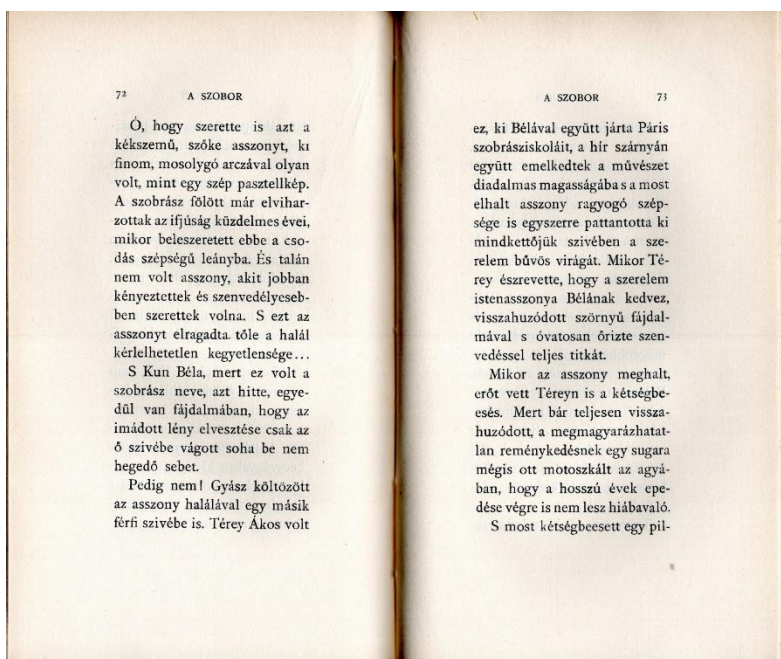
Na, de azért a házasság csak szent intézmény volt? Vagy mégsem...

„A férjem jó ember, de erőtlen, akarat nélküli ember; túlságosan gyöngéd, túlságosan udvarias, szeret, de szeretete nem szerelem. Jó barátom, inkább ápolóm, mint férjem. S én hálás vagyok iránta, de ő szerelmemet nem kéri, s én szerelmet nem érzek iránta. Úgy élek mellette, mint egy elkényeztetett gyermek, vigyáz reám, mint egy gyöngé virágra. – Ó, mily unalmas ily gondtalanul élni! Szeretnék félni tőle, megbocsátanám, ha durva volna, csak egyszer szoritana a karjaihoz, csak egyszer...” (22. o.)

Kicsit összezavarodtam. Azért szép világ volt. Bár a csöndes téli estéken hallani vélem a kandallóban égő száraz fahasábok lángnyelvektől mart pattogását, vagy a fullasztó nyári estéken a távoli vihar morgását és a közeli tücsök ciripelését, tavaszi estéken a csöndes eső kopogását, ősszel pedig a szüret végeztével vidáman mulatozók kurjongatását. Persze ettől csönd a csönd. A zajtól, amivel összehasonlítható. De legszebb csönd a szív csöndje! Szerzőnk erre törekszik, azt hiszem.



Ír gyönyörű szépségű hölgyekről, akik festők múzsái lehetnek, glóriás szent asszonyokról, a pénzért mindenre képes örültekről, a plébános úr hangján megszólaló feszülettől rémületében megtérő templomi tolvajról, szomorú dívákról, a halállal cimboráló középkori vajákosról, Kun Béláról (?) és gyarló, kapzsi és hálátlan munkásokról. Tömör, sejtelmes, rejtélyes stílusban.



Hogy kerül ide Kun Béla? 18 éves volt 1904-ben!

Gondolom Armand szorgalmas, csendes hivatalnoki életének egyik legszebb pillanata volt, amikor egyik könyvkiadásban érdekelt ügyfele, akinek talán a hatóságokkal meggyúlt baját segített elsimítani, hálája jeléül felajánlotta neki, hogy eddig összegyűlt, a nehezen, akadozva járó íróasztalfiókban féltve és reménykedve őrzött, a kritikus világ elől anyamedveként rejtegetett és formásra nyalogatott szellemi bocsait kiadatja, kiadja.

Fantasztikus öröm lehetett, ami átjárta ekkor a külvilágnak mutatott szikkadt ábrázatú állami tisztviselőnk lángoló szívét. Hogy meddig tartott a boldogság, nem tudhatom, de hogy milyen állapotba került ezután Hutflesz Armand lelke, azt az alábbi idézet gyönyörűen illusztrálja:

„Csend volt mindenütt, a bájos tavaszi éjszakák illatos csöndje.” (79. o.)

Eger, 2024. február 18.

Ujvári Csaba